

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ЗУНУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою
ВСП «Фаховий коледж
економіки, права та
інформаційних технологій ЗУНУ»
протокол № 7 від
« 05 » 02 20 26 р.

Введено в дію наказом директора
ВСП «Фаховий коледж економіки,
права та інформаційних технологій ЗУНУ
№ _____ від «05» _____ 20 26 р.
Директор Баєиль МАРТИНЮК

ПОЛОЖЕННЯ
про неформальну та інформальну освіту
(нова редакція)

I. Загальні положення

Положення про неформальну та інформальну освіту (надалі – Положення) розроблено на підставі Закону України «Про фахову передвищу освіту», Закону України «Про освіту», Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 130 від 08.02.2022 р. та визначає вимоги до організації та визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій Західноукраїнського національного університету» (надалі – Фаховий коледж).

Фаховий коледж може визнавати результати неформального та/або інформального навчання осіб, які:

- здобувають фахову передвищу освіту за певною освітньо-професійною програмою;
- переводяться з іншого закладу фахової передвищої освіти;
- переводяться з однієї освітньо-професійної програми на іншу в межах Фахового коледжу;
- поновлюються до складу здобувачів освіти у Фаховому коледжі;
- беруть участь у програмах академічної мобільності.

Не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

Фаховий коледж впроваджує процедуру забезпечення якості визнання результатів неформального та інформального навчання як складові системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Під час етапів визнання результатів, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, усі їх учасники зобов'язані дотримуватися Кодексу академічної доброчесності Фахового коледжу.

Основні терміни та їх визначення:

Формальна освіта - це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема, під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ЄКТС) - одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних)

результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність;

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або опанування окремих навчальних дисциплін / освітніх компонентів.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

Результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної, неформальної чи інформальної освіти.

Заявник – особа, яка звертається до закладу освіти щодо визнання результатів неформального та/або інформального навчання (заявник), подає відповідну заяву, декларацію про попереднє навчання та додаткові документи, які підтверджують наведену у декларації про попереднє навчання інформацію (за наявності).

Валідація – формалізований процес визначення рівня оволодіння здобувачами запланованими результатами навчання. Засоби валідації результатів неформальної/інформальної освіти – екзаменаційні білети, контрольні та тестові завдання, інструменти, обладнання, матеріали та інші засоби відповідно до рівня кваліфікації та технологічних вимог.

Визнання Фаховим коледжем результатів неформального та/або інформального навчання – це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною освітньо-професійною програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів, окремих тем цих компонентів) відповідної освітньо-професійної програми (у тому числі, в рамках її вибіркової складової).

Перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті – це процес визнання в системі формальної освіти знань, умінь та інших компетентностей, набутих у неформальній чи інформальній освіті.

Неформальна освіта здійснюється у формі професійних курсів (тренінгів), майстер-класів, семінарів (вебінарів), професійного стажування, онлайн-курсів, громадянської освіти тощо.

Неформальна освіта є доповненням та (або) альтернативою формальній освіті у навчанні протягом усього життя.

II. Подання заяв та ідентифікація результатів неформального та/або інформального навчання

Визнання результатів неформального та/або інформального навчання особи Фаховим коледжем передбачаються такі процедури:

- 1) подання особою заяви щодо визнання;
- 2) ідентифікацію задекларованих у письмовій формі особою результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню Фаховим коледжем;
- 3) оцінювання задекларованих результатів навчання особи;
- 4) прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої – професійної програми або відмову у визнанні.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою, за якою він навчається. Також визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється для освітніх компонентів, які входять до як обов'язкової так і вибіркової частини навчального плану, за яким навчається здобувач.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється для освітніх компонентів, викладання яких за навчальним планом освітньо-професійної програми починається з другого семестру.

Визнанню підлягають результати навчання, здобуті у неформальній та/або інформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому змістовному модулю (розділу), темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту) тощо, які передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Для визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувач подає заяву на ім'я заступника директора з навчальної роботи. До заяви додається декларація про попереднє навчання та завірені у встановленому порядку копії документів, що підтверджують участь здобувача у заході неформальної та/або інформальної освіти (свідоцтва, сертифікати, дипломи тощо). При поданні документів іноземною мовою, заявник подає їх переклад, нотаріально завіреним.

Заява подається протягом перших 10 робочих днів від початку семестру.

Декларація про попереднє навчання повинна містити:

- 1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- 2) опис результатів неформального та/або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява;
- 3) інформацію про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувались відповідні результати навчання;
- 4) інформацію про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, під час яких здобувались результати неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди неформального та/або інформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності);

5) перелік додаткових документів, що надаються заявником для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання (за наявності).

Фаховий коледж надає консультативну допомогу заявникам щодо заповнення декларацій про попереднє навчання, зокрема, щодо опису результатів неформального та/або інформального навчання для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньо-професійною програмою, або певним рівнем освіти.

За розпорядженням заступника директора з навчальної роботи створюється предметна комісія, яка здійснює аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду та результатів неформального та/або інформального навчання заявника та перевірку наданої заявником інформації, направляє запити для підтвердження або уточнення необхідної інформації до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання.

До складу предметної комісії входять:

- 1) заступник директора з навчальної роботи;
- 2) голова циклової комісії;
- 3) відповідальний за освітньо-професійну програму, на якій навчається здобувач освіти;
- 4) педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті.

Члени предметної комісії повинні дотримуватися етичних норм поведінки, вимог забезпечення конфіденційності, створювати належну психологічну обстановку для заявника та не мати конфлікту інтересів.

За результатами аналізу, перевірки отриманої інформації предметна комісія приймає рішення про можливість проводити подальші процедури визнання.

Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої заявником інформації становить не більше десяти робочих днів.

У разі направлення запитів про підтвердження або уточнення необхідної інформації до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, строк розгляду заяви може бути продовжений, про що Фаховий коледж інформує заявника.

Якщо інформація, наведена у декларації про попереднє навчання, та додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом (суб'єктами) неформального та/або інформального навчання, не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньо-професійною програмою, або наведена у декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання або досвіду діяльності заявника не підтверджується, предметна комісія повертає документи заявнику без подальшого розгляду із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

Заявник має право на оскарження такого рішення та повторно подати на розгляд предметної комісії заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання та декларацію, що містить уточнену інформацію, та додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

На підставі інформації, що міститься у декларації про попереднє навчання та наданих документах, предметна комісія здійснює співставлення результатів неформального та/або інформального навчання заявника з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньо-професійною програмою.

Співставлення задекларованих заявником результатів неформального та/або інформального навчання з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньо-професійною програмою, передбачає їх аналіз і порівняння за змістом та рівнем складності.

За результатами співставлення предметна комісія приймає рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника певним результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньо-професійної програми, та ідентифікує результати навчання, які підлягають оцінюванню.

У випадку невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої-професійної програми, предметна комісія розглядає можливість визнання таких результатів навчання в рамках вибіркової складової освітньої – професійної програми, за якою навчається заявник.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньо-професійної програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується освітньо-професійн програма.

III. Оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання

Прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника Фаховим коледжем здійснюється за підсумками їх оцінювання.

Методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання заявника повинні забезпечувати оцінювання усіх змістових складових відповідного (відповідних) результату (результатів) навчання (змістову валідність).

Члени предметної комісії повинні бути обізнаними у предметі оцінювання, компетентними у питаннях оцінювання та визнання, неупередженими, здатними створювати належну психологічну обстановку для заявника та не мати конфлікту інтересів.

Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника предметна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятись від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньо-професійної програми, водночас вони повинні забезпечувати змістовну валідність оцінювання.

Заявнику повідомляється про обрані методи та засоби демонстрації та вимірювання задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання та час і дату проведення оцінювання наступного дня після прийняття рішення, але не пізніше ніж за десять днів до його проведення.

Предметна комісія надає здобувачу освіти до 10 робочих днів для підготовки для контрольного заходу (з кожної навчальної дисципліни/освітнього компонента) та для виконання обраної ним теми/варіанту індивідуального завдання (за наявності). Термін підготовки обговорюється зі здобувачем.

Здобувач освіти має бути ознайомлений з освітньо-професійною програмою, програмою відповідної навчальної дисципліни, переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання, критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів.

Якщо освітньо-професійною програмою передбачено виконання письмової роботи, то здобувач має бути ознайомлений із переліком тем письмової роботи.

Предметна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньо-професійною програмою.

Визнані предметною комісією результати неформального та/або інформального навчання використовуються для реалізації академічних прав заявника (зарахування заявнику певних освітніх компонентів освітньо-професійної програми, окремих видів навчальної роботи в межах певних освітніх компонентів програми, формування індивідуальної освітньої траєкторії).

Предметна комісія приймає рішення про зарахування заявнику певного освітнього компонента освітньо-професійної програми, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку заявнику зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

У випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом, заявнику зараховуються окремі види навчальної роботи за таким освітнім компонентом.

Предметна комісія може прийняти одне із таких рішень:

- повністю визнати результати, отримані під час неформального та/або інформального навчання та зарахувати їх як оцінку семестрового контролю з відповідного освітнього компонента (змістового (их) модуля (ів), теми (м) тощо);
- частково визнати результати, отримані під час неформального та/або інформального навчання та зарахувати їх відповідно до системи оцінювання як поточний/проміжний контроль з відповідної складової освітнього компонента;
- визнавати результати навчання, отримані в неформальній та/або інформальній освіті відповідними результатами навчання, та зарахувати в межах вибіркової складової освітньої програми;
- не визнавати результати, отримані під час неформального та/або інформального навчання.

Повне визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті рекомендують у випадку, коли вивчена дисципліна співпадає із запланованими результатами навчання (компетентностями) або має несуттєві відмінності, а також близька за обсягом і змістом (не менше, ніж на 75%).

У випадку прийняття рішення про повне визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни.

Часткове визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті рекомендують у випадку, коли дисципліну визнають не повністю, і за окремими темами необхідне додаткове проведення переатестації. Якщо предметною комісією прийняте рішення про часткове визнання результатів, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті і, відповідно, зарахуванню підлягають окремі розділи чи теми, то це обов'язково враховується викладачем під час вивчення здобувачем дисципліни, а також при виставленні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

В разі зарахування лише окремого змістового модуля/модулів дисципліни, здобувач освіти звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них бал (оцінку) відповідно до системи оцінювання цього освітнього компонента.

При перезарахуванні за результатами співбесіди виставляється та підсумкова оцінка, що зазначена у документі, що підтверджує участь здобувача у заході неформальної та/або інформальної освіти.

У випадку відсутності підсумкової оцінки в документі (сертифікаті, свідоцтві тощо), предметна комісія призначає контрольний захід.

Якщо перезарахуванню підлягає такий освітній компонент як курсова робота (проект) оцінка виставляється за результатами співбесіди з керівником курсової роботи (проекту) або виставляється оцінка, яка зазначена у документі, що підтверджує результати неформального та/або інформального навчання.

Якщо здобувач освіти за результатами проведеного контрольного заходу отримує менше 60-балів або оцінку нижче «3», то йому не зараховуються результати навчання, здобуті у неформальній та/або інформальній освіті.

Наявність сертифікату з іноземної мови на рівні B2 та вище, дисципліна «Іноземна мова» обов'язкової частини навчальних планів усіх спеціальностей перезараховується з підсумковою оцінкою «відмінно».

Підсумком оцінювання є оформлений предметною комісією протокол, у якому зазначається висновок щодо зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни.

Протокол у якому міститься висновок щодо невизнання результатів навчання, отриманих під час неформальної та/або інформальної освіти зберігається у голови предметної комісії до завершення навчання здобувача освіти.

При повному визнанні результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті відповідно до рішення предметної комісії до індивідуального навчального плану здобувача освіти та в інші документи вносяться інформація про перезараховану дисципліну: назва дисципліни, загальна кількість годин (кредитів), оцінка та підстава визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (номер протоколу).

Загальний обсяг освітніх компонентів освітньо-професійної програми, що зараховується здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної освітньо-професійної програми.

Здобувач фахової передвищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

IV. Процедура оскарження рішень

У разі негативного висновку предметної комісії щодо визнання результатів, здобутих під час неформального та/або інформального навчання, здобувач освіти має право звернутися із заявою про апеляцію до директора Фахового коледжу.

Директор своїм наказом створює апеляційну комісію у складі заступника директора з навчальної роботи, педагогічних працівників циклової комісії, на якій викладається дисципліна та які не входили до складу предметної комісії.

Заявнику повідомляється про дату проведення засідання апеляційної комісії.

За результатами розгляду скарги апеляційна комісія може прийняти одне з таких рішень:

- задовольнити скаргу заявника та призначити повторне проведення визнання результатів неформального та/або інформального навчання;
- залишити скаргу заявника без задоволення.

Рішення апеляційної комісії є остаточним.

Заявника ознайомлюють з рішенням апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після прийняття рішення.

V. Прикінцеві положення

Дане Положення розглядається і затверджується педагогічною радою та вводиться у дію наказом директора Фахового коледжу.

Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються педагогічною радою, та вводяться у дію наказом директора Фахового коледжу. У тому ж порядку Положення скасовується.

Фаховий коледж забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.